

Den här sidan har genererats genom maskinöversättning [Länk]. Maskinöversättningar kan innehålla fel som riskerar att minska tydligheten och exaktheten. Ombudsmannen fransäger sig allt ansvar för eventuella avvikelser. För den mest tillförlitliga informationen och rättssäkerheten hänvisas till källversionen i engelska via länken ovan. För mer information, se vår [språk- och översättningspolicy](#) [Länk].

Beslut i ärende 476/2018/EA - Beslut i ärendet 476/2018/EA om den information som Europeiska kommissionen offentliggjort om en expertgrupp inom försvarsforskning

Beslut

Ärende 476/2018/EA - Undersökning inledd den 22/02/2019 - Beslut den 22/02/2019 -

Berörda institutioner Europeiska kommissionen (Löst av institutionen) | Europeiska kommissionen (Delvis uppnådd lösning) |

Ärendet gällde den information som Europeiska kommissionen hade offentliggjort om den ännu inte formella kommittén för försvarsforskningsprogrammet. Klaganden hävdade att informationen i registret över kommissionens expertgrupper inte var uppdaterad.

Ombudsmannen fann att kommissionen hade uppdaterat registret med dagordningar och protokoll från flera av kommitténs möten som hade ägt rum under 2017 och 2018. Protokoll från ett av mötena saknades dock fortfarande, liksom deltagarnas kommentarer om tidigare möten. Ombudsmannen lade fram ett förslag på hur kommissionen kan hantera dessa frågor och vidta åtgärder för att förhindra att uppdateringarna av registret försenas i framtiden.

Eftersom kommissionen har uppdaterat registret genom att lägga in dagordningar och protokoll från mötena samt utlovat att det inte kommer att bli några förseningar i framtiden anser ombudsmannen att frågan är löst. Kommissionen har även åtagit sig att undersöka om deltagarnas kommentarer och andra bakgrundsdocument kan offentliggöras i registret. Ombudsmannen har uppmanat kommissionen att återkomma om tre månader med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits.

Bakgrund till klagomålet

1. As-If-programmets kommitté för försvarsforskning (as-If-kommittén) är en "expertgrupp" [1]

som bistår Europeiska kommissionen i genomförandet av den förberedande åtgärden för försvarsforskning [2] och vid utarbetandet av ett framtida forskningsprogram om försvarsforskning. Kommissionen får samråda med As-If-kommittén i alla frågor som rör forskning och teknik på försvarsområdet.

2. Medlemmarna i As-If-kommittén är företrädare för EU:s medlemsstater medan Norge, Europeiska försvarsbyrån och EU:s militära kommitté deltar som observatörer [3] .

3. As-If-kommittén lades till i registret över kommissionens expertgrupper och andra liknande enheter (nedan kallat registret) [4] den 9 mars 2017. [5]

4. I enlighet med kommissionens regler om expertgrupper [6] anges i uppdragsbeskrivningen och arbetsordningen för As-If att kommissionens generaldirektorat för inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag *ska "ge tillgång till alla relevanta handlingar, inbegripet dagordningar, protokoll och deltagarnas inlagor, antingen i registret över expertgrupper eller via en länk från registret till en särskild webbplats, där denna information kan hittas. Åtkomst till särskilda webbplatser får inte lämnas in till användarregistrering eller någon annan begränsning. I synnerhet ska GD GROW offentliggöra dagordningen och andra relevanta bakgrundsdokument i god tid före mötet, följt av offentliggörande i god tid av protokoll. Undantag från offentliggörande ska endast föreskrivas om det anses att ett utlämnande av en handling skulle undergräva skyddet för ett allmänt eller privat intresse enligt definitionen i artikel 4 i förordning (EG) nr 1049/2001 . [7]*

5. Den 7 februari 2018 påpekade klaganden, en belgisk icke-statlig organisation vid namn Vredesactie, för GD GROW att den information om As-If-kommittén som finns tillgänglig i registret verkade vara ofullständig. Förutom föredragningslistan för ett sammanträde den 21 mars 2017 hade kommissionen inte gjort några protokoll, dagordningar eller kommentarer från deltagarna tillgängliga före sammanträdena.

6. Den 16 februari 2018 svarade GD GROW att uppdateringen av registret var försenad på grund av en hög arbetsbörda.

7. Eftersom uppgifterna om As-If-kommittén ännu inte uppdaterades den 5 mars 2018 vände sig klaganden till ombudsmannen.

Utredningen

8. Ombudsmannen inledde en undersökning av klagandens oro för att kommissionen inte hade uppdaterat registreringen i registret över expertgrupper för As-If-kommittén.

Ombudsmannens förslag till lösning

9. Medan ombudsmannens undersökning pågick uppdaterade kommissionen den information

som finns tillgänglig i registret om As-If-kommittén. Den offentliggjorde dagordningarna för de möten som ägde rum i maj, juni, juli och november 2017 och i februari 2018 samt protokollen från alla utom det sista av dessa möten [8] Kommissionen offentliggjorde också en ändrad version av As-If-kommitténs arbetsordning.

10. Ombudsmannen ansåg att tillräckligt lång tid hade gått för att protokollet från mötet i februari 2018 skulle kunna offentliggöras. Ombudsmannen noterade också att kommissionen inte hade offentliggjort några av de kommentarer som lämnats av deltagarna i samband med As-If-kommitténs sammanträden 2017 och 2018. [9]

11. Ombudsmannen ansåg vidare att förseningen på över ett år med att uppdatera registret inte kunde motiveras, även med hänsyn till en period av ökad arbetsbörda.

12. Ombudsmannen lade därför fram följande förslag till lösning:

— **Kommissionen bör uppdatera uppgifterna i registret om As-If-kommittén, så att den omfattar de kommentarer som deltagarna lämnat till tidigare möten samt protokollet från mötet i februari 2018.**

— **Kommissionen bör vidta lämpliga åtgärder för att i framtiden se till att dagordningen och andra relevanta bakgrundsdocument offentliggörs i god tid före As-If-kommitténs sammanträden och att protokollet därefter offentliggörs i god tid.**

Kommissionens svar

13. Kommissionen medgav att det hade förekommit allvarliga förseningar med att hålla registret uppdaterat med information om As-If-kommittén. I rapporten redogörs för de åtgärder som vidtagits för att uppdatera registret, bland annat offentliggörandet av protokollet från As-If-kommitténs sammanträde i februari 2018. Kommissionen tillade att den hade vidtagit åtgärder för att undvika en försening i framtiden.

14. Kommissionen uppgav också att den skulle undersöka hur ombudsmannens förslag om de synpunkter som deltagarna lämnat in till möten och andra relevanta bakgrundsdocument skulle genomföras, med beaktande av försvarsfrågornas känslighet.

15. Kommissionen anser att det vore motiverat att inte lämna ut sådana handlingar enligt de undantag som föreskrivs i EU:s regler om allmänhetens tillgång till handlingar (förordning 1049/2001).

16. Eftersom medlemmarna i As-If-kommittén är företrädare för EU:s regeringar hävdade kommissionen att deras synpunkter inte kunde göras tillgängliga utan deras förhandsgodkännande.

17. Kommissionen ansåg vidare att de enskilda medlemsstaternas yttranden om vilka

forsknings- och teknikprojekt som skulle kunna finansieras inom ramen för PADR är avsedda för internt bruk som en del av överläggningar och inledande samråd. Det skulle därför inte offentliggöra dessa, eftersom de skulle kunna vara relevanta för utarbetandet av framtida insamlingsdokument eller finansieringsprogram.

18. Slutligen angav kommissionen att den inte skulle tillhandahålla ”*känsliga handlingar*” [11]. Sådana handlingar kommer att behandlas i enlighet med kommissionens säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter [12].

Den klagandes synpunkter

19. Klaganden hävdade att kommissionen, i enlighet med As-If-kommitténs arbetsordning, proaktivt bör offentliggöra alla relevanta dokument, inbegripet synpunkter från deltagarna.

20. Klaganden medgav att vissa av deltagarnas synpunkter på grund av deras karaktär skulle undanhållas på ett legitimt sätt enligt de undantag som föreskrivs i förordning 1049/2001. Kommissionen ansåg dock att dessa undantag inte kan användas för att motivera en allmän vägran att lämna ut deltagarnas synpunkter. Klaganden hänvisade till EU:s rättspraxis, där det fastställdes att institutionen för att tillämpa ett undantag bör förklara hur utlämnandet av en handling specifikt och effektivt skulle kunna undergräva det intresse som undantaget syftar till att skydda. Dessutom bör risken för detta undergrävande vara ”*rimligt förutsebar och inte rent hypotetisk*”. [14]

21. Klaganden uppgav att kommissionen, när den vägrar att lämna ut ”känsliga handlingar”, är skyldig att motivera detta.

22. Slutligen hävdade klaganden att i enlighet med förordning 1049/2001 bör endast de delar av kommentarerna som omfattas av undantagen undanhållas, och resten bör lämnas ut. [15]

Ytterligare förtydliganden från kommissionen

23. Eftersom standardregeln är att deltagarnas kommentarer och andra bakgrundsdokument ska göras tillgängliga, ansåg ombudsmannen preliminärt att kommissionens praxis hittills verkade ifrågasättas.

24. Innan ombudsmannen gjorde sin bedömning i detta ärende bad den om ytterligare klargöranden från kommissionen om hur den avsåg att fastställa vilka deltagare som kunde och inte kunde lämna ut sina synpunkter. Hon frågade särskilt om kommissionen menade att den skulle bedöma vilka deltagares kommentarer och andra bakgrundsdokument som skulle offentliggöras i registret – både för kommitténs tidigare och framtida möten – med beaktande av försvarsfrågornas känslighet.

25. Kommissionen svarade att GD GROW gör en bedömning för att från fall till fall kunna

avgöra vilka handlingar som ska offentliggöras (helt eller delvis) i registret, inklusive deltagarnas kommentarer och andra bakgrundsdokument. Därefter kommer kommissionen att granska om den information om tidigare möten som redan finns i registret också behöver uppdateras.

Ombudsmannens bedömning

26. Ombudsmannen välkomnar de åtgärder som kommissionen vidtagit för att uppdatera registret till att omfatta dagordningar för möten och protokoll från As-If-kommittén. Hon välkomnar också uttalandet att man har vidtagit åtgärder för att undvika förseningar i uppdateringen av registret i framtiden. Ombudsmannen noterar att uppgifterna i registret avseende As-If-kommittén för närvarande är aktuella. [16]

27. Registret innehåller dock ännu inga kommentarer från deltagarna till As-If-kommitténs sammanträden eller andra relevanta bakgrundsdokument.

28. Enligt de tillämpliga reglerna [17] bör kommissionen offentliggöra alla relevanta handlingar, inbegripet de synpunkter som lämnats av deltagarna. Dessa bör göras tillgängliga antingen i registret eller via en länk i registret till en särskild webbplats. I reglerna anges också att kommissionen ska offentliggöra dagordningen och **andra relevanta bakgrundsdokument** i god tid före mötena, utom när ett av undantagen i förordning 1049/2001 är tillämpligt.

29. Ombudsmannen noterar kommissionens avsikt att undersöka hur hennes förslag skulle kunna genomföras, med beaktande av försvarsfrågornas känslighet. Hon välkomnar särskilt kommissionens klargörande att den från och med nu kommer att bedöma från fall till fall vilka handlingar som ska offentliggöras i registret, antingen helt eller delvis, inklusive deltagarnas kommentarer och andra bakgrundsdokument, och att kommissionen därefter också kommer att granska den information som finns tillgänglig vid tidigare möten.

30. Ombudsmannen är införstådd med att offentliggörandet av vissa av dessa handlingar verkligen kan undergräva intressen som skyddas av de undantag som föreskrivs i förordning (EG) nr 1049/2001, och att vissa av dessa handlingar kan behöva behandlas som "säkerhetsskyddsklassificerade" eller "känsliga icke-sekretessbelagda uppgifter" i enlighet med tillämpliga bestämmelser.

31. Ombudsmannen påpekar dock att det skulle vara problematiskt att systematiskt undanhålla alla synpunkter som lämnats av deltagare och andra bakgrundsdokument, utan att beakta deras specifika innehåll.

32. Ombudsmannen förstår att en medlemsstat måste rådfrågas om offentliggörandet av en handling som den har lämnat in [18], men betonar att detta inte kan användas som en allmän regel för att motivera att relevanta handlingar undanhålls från registret. Vid kommissionens bedömning av vilka handlingar som ska offentliggöras bör hänsyn tas till behovet av samråd med medlemsstaterna och eventuella invändningar mot offentliggörandet av sådana handlingar. Enligt EU:s rättspraxis bör detta samråd emellertid inte leda till ett allmänt och ovillkorligt veto

från medlemsstaternas sida om vad som kan eller inte kan offentliggöras [19] .

33. Kommissionen bör beakta ovanstående punkter för att se till att registret fortsätter att uppdateras i god tid och att deltagarnas kommentarer och andra relevanta bakgrundsdokument om kommitténs arbete görs tillgängliga i största möjliga utsträckning, både för tidigare och framtida sammanträden. [20]

34. Kommissionen bör därför genomföra den planerade bedömningen **så snart som möjligt** . Ombudsmannen lägger fram ett förslag till förbättringar i detta syfte nedan. Med tanke på frågans betydelse kommer ombudsmannen att uppmana kommissionen att rapportera tillbaka inom tre månader.

Slutsats

På grundval av undersökningen avslutar ombudsmannen ärendet med följande slutsats :

Kommissionen har uppdaterat registret över expertgrupper genom att lägga till dagordningar och protokoll om mötena i As-If-kommittén och åtagit sig att undvika framtida förseningar. Denna aspekt av målet har således avgjorts.

Den klagande och Europeiska kommissionen kommer att informeras om detta beslut.

Förslag till förbättring

Eftersom synpunkter från deltagarna och andra bakgrundsdokument bör offentliggöras bör kommissionen göra den planerade bedömningen så snart som möjligt för att fastställa vad den kommer att offentliggöra i registret.

Emily O'Reilly

Europeiska ombudsmannen

Strasbourg den 22 februari 2019

[1] Expertgrupper är rådgivande organ, som består av experter från länder utanför kommissionen, som ger råd till kommissionen inom särskilda politikområden. Mer information: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=faq.faq&aide=2> [Länk].

[2] PADR är ett initiativ om försvarsforskning, som organiseras inom ramen för EU:s europeiska

försvarsfond, med en budget på 40 miljoner euro 2018. Mer information

https://ec.europa.eu/growth/content/preparatory-action-defence-research-description-2018-topics_en
[Länk].

[3] Vissa expertgrupper består uteslutande av offentliga myndigheter, medan vissa andra har blandat medlemskap från den privata sektorn och offentliga myndigheter.

[4] Registret syftar till att säkerställa insyn i de expertgrupper som ger råd till kommissionen. Mer information: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/> [Länk].

[5] AS-If programkommittén för försvarsforskning (E03524)

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3524&news=1>
[Länk].

[6] Kommissionens beslut av den 30 maj 2016 om fastställande av övergripande regler för inrättandet och driften av kommissionens expertgrupper, artikel 26 "Offentliggörande av handlingar som rör expertgrupper".

[7] Se punkt 12.3 i uppdragsbeskrivningen och artikel 15 i arbetsordningen. Båda dokumenten finns i registret:

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3524>
[Länk]

[8] Kommissionen offentliggjorde också dagordningarna och protokollen från mötena i kommitténs arbetsgrupper, som ägde rum i september, oktober och december 2017 samt i januari 2018.

[9] Deltagarna lämnade synpunkter inför mötena. Till exempel, enligt protokollet från kommitténs sammanträde den 20 november 2017, punkt 3.1 om diskussionen om 2018 års arbetsprogram: *"[...] Vissa av de skriftliga kommentarerna inför mötet från ett antal experter från medlemsstaterna togs med, andra behövde diskuteras [...]"*.

[10] Den hänvisade särskilt till de undantag för skydd av försvarsfrågor och militära frågor och beslutsprocesser som föreskrivs i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>
[Länk].

[11] Dokument som rör allmän säkerhet, försvar och militära frågor, i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 1049/2001.

[12] Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 om säkerhet inom kommissionen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015D0443>) och 2015/444 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.

I bestämmelserna om öppenhet i uppdragsbeskrivningen och i arbetsordningen för kommittén anges att information som rör kommittén behandlas i enlighet med kommissionens beslut 2015/443.

[13] Den klagande hänvisade till artikel 15 i arbetsordningen.

[14] Se till exempel domstolens dom av den 28 november 2013, *Ivan Jurašinić mot rådet*, C-576/12 P, punkt 45

[<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionId=F097601859DD1F8879D2DF91EBEFC96?text=&d> och domstolens dom av den 17 oktober 2013, *rådet mot Access Info Europe*, C-280/11 P, punkt 54.

[15] Den klagande hänvisade till artikel 4.6 i förordning 1049/2001.

[16] Den innehåller dagordningar för As-lf-utskottets sammanträden fram till december 2018 samt protokoll för alla utom det sista av dessa sammanträden.

[17] Kommissionens bestämmelser om expertgrupper samt mandat och arbetsordning för As-lf-kommittén.

[18] Om det inte står klart för kommissionen att handlingen inte bör lämnas ut.

[19] Om medlemsstaten invänder måste den motiveras med hänvisning till undantagen i förordning (EG) nr 1049/2001. I sådana fall bör institutionen pröva huruvida medlemsstaten har grundat sin invändning på de materiella undantag som föreskrivs i förordning 1049/2001 och om den har lämnat en korrekt motivering avseende dessa undantag. Se domstolens dom av den 18 december 2007, *Sverige mot kommissionen*, mål C-64/05 P,

[<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=71934&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=> Tribunalens dom av den 14 februari 2012, *Tyskland mot kommissionen*, T-59/09,

[<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=119422&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&di>

[20] Om ett utlämnande inte skulle undergräva skyddet för något av de intressen som föreskrivs i de undantag som anges i artikel 4 i förordning 1049/2001.